

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ

(Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1872.)

(Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις τὴν 23ην Μαρτίου 1893.)

Μία ἀπὸ τὰς εὐγενεστέρας ποιητικὰς φύσεις, ἐξ ἐκείνων, ἃς σπανίως ἢ εὐνοία τῆς τύχης προικίζει ἀδρότερον καὶ συμπαθέστερον, εἰς ἀληθῆς καλλιτέχνης καὶ ἀισθηματικώτατος λάτρης τῶν Μουσῶν, μὲ εὐέλπι μέλλον καὶ ἀφθονον ἐλπίδα δράσεως, διὰ τῆς ἰδίας του χειρὸς, ἀκολουθῶν τὸ ἀνέκκλητον τοῦ μοιραίου, μὲ τὴν χαυραγὴν ὥραιας ἡμέρας ἐν αἰσίοις, ὅπου διέμενε σπουδάζων, ἀνέκοπτε τὸ ὥραϊόν του ἄσμα, καὶ ἐλησμόνει τὰ τόσα ὄνειρά του, τοὺς μεγάλους στοχασμοὺς τῆς καρδίας του, διευθύνων τὴν σφαῖραν τοῦ περιστρόφου εἰς τὰ ῥοδόχροα καὶ εὐτολμα χεῖλῃ του... Ὁ θάνατός του ὀλιγίστου κόσμου ἀπέσπασε τὸ δάχρυ καὶ τὴν συγκίνησιν, καὶ ἀκόμη ὀλιγωτέρου τὸ σκληρὸν τέλος του ἔθλιψε τὴν ψυχὴν ἣ ἔκαμε μετὰ τῶν δακρύων νὰ ἐκραγῇ ὁ λυγμὸς τῆς ἀληθοῦς ἀπογνώσεως διὰ τὴν μοιραίαν καταστροφὴν τοσοῦτων προσδοκιῶν, αἰτίνες ἐστεφάνουν τῆς ζωῆς του τὸ λαμπρὸν στάδιον.

Δὲν ἦτο νέος τῶν θορίθων καὶ τῶν ὀνομάτων, τῶν αὐτεπαίνων καὶ τῶν αὐτοθαυμαστῶν, τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῶν ἀξιώσεων καὶ μία στιγμή τῷ ἤρκεσεν, ὅπως σταθερὸς εἰς τὴν μοιραίαν ἀπόφασίν του, εὐπειθῆς εἰς τὸν ἄδικον πόθον τῆς ψυχῆς του, κατασυντρίψῃ μόνος τὴν γελόεσσαν ὑπαρξίν του, ἐπὶ τῆς ὠραίας κεφαλῆς τῆς ὁποίας εἴκοσι μὲν ἔνιαυτοὶ εἶχον ἀβροῶς ἐπικαθήσει, οὐς δὲ κατεφώτιζον αἱ ἀκτῖνες τῆς οὐρανιας χαρᾶς. τοῦ ἀριζήλου τούτου ἀστέρος τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Τοιαύτη ἦτο πεπρωμένον ν' ἀποβῆ ἡ κακὸς τρόπος τῆς μοίρας του θέλησις, διακόψασα γαλήνιον παρὸν καὶ μέλλον εὐρύτατον, ἵνα καταδειχθῇ ἅπαξ ἔτι οἰκτρὰ κωμῳδία ἡ ζωὴ καὶ εἴρων μορφασμὸς ἡ εὐτυχία. Τὸν ἐβαυκάλισε μὲ ὄνειρα ἀληθοῦς ἔρωτος, τὸν ἐπλάνεσεν ἐπὶ τῶν χρυσοπτέρων ἐλπίδων τῆς, καὶ τὸν ἀπεκοίμισε τοσοῦτον ἀπαισιῶς, τοσοῦτον τραγικῶς . .

* * * *

Τὰ τάλαντα, δι' ὧν εἶχε προικισθῆ ὑπὸ τῆς μοίρας ὁ Περικλῆς Μελέαγρος, ἡ ἀληθῶς ποιητικὴ αὐτῆς ὑπαρξίς, ἦσαν εὐφροσύνη καὶ καρδιά. Οἱ δύο οὗτοι φάροι καθωδήγουν τὰ βήματα τῆς ὀλίγης ζωῆς του καὶ ἐπλαττον νέον τινα κόσμον, ὅπως ἐναρμόνιον, ἐντελῶς ξένον πρὸς τὸν βίον τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, τὸν ἀπομαραινόντα πᾶν εὐγενὲς αἰσθημα, τὸν δεσμεύοντα τὸ πνεῦμα καὶ καταπνίγοντα πᾶσαν ἀληθῆ ἀνάηψιν, πᾶσαν φωνὴν ἐξερχομένην ἀπὸ στήθη φιλοπάτριδα καὶ ἀγνά, ὅπου δὲ ἡ φιλαυτία καὶ ὁ χυδαῖος ὑπολογισμὸς, ἀντικατέστησαν τὴν μεγάλην αὐταπάρνησιν καὶ τὴν ἄδολον ἀφοσίωσιν. Εἰκοσαετῆς νεανίας, μὲ πρεσβυτικὴν κρίσιν, εἶχεν ὀξυτάτην εὐφροσύνην, εὐγενῆ ἔξαρσιν, ἠνωμένην πρὸς ἐπίζηλον πολυμάθειαν, καὶ αἰσθηματὰ ἐξ ἐκείνων, ἅτινα τόσον δυσκόλως φύονται καὶ ἀναπτύσσονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μας. Ἡ λεπτότης τῶν ἐφέσεων τῆς καρδίας του, ἀντανάκλωσα ἐπὶ τῆς γλυκείας φυσιογνωμίας αὐτοῦ, ἐπανθούσα δ' ἐπὶ τῶν χειλέων του, καὶ ζωγραφουμένη ἐπὶ ἀψευδοῦς κατόπτρου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, τῶν ὠραίων του ὀφθαλμῶν, παρίστα ἐν ὄλῃ αὐτῆς τῇ λαμπρότητι τὴν παρθενικὴν ἀγνότητα αὐτῶν. Μὲ ὅλον αὐτὸ τὸ αἰσθημα ὁ Π. Μελέαγρος, νεώτατος, ἔγραψεν ἔργα, μελωδικώτατα τὴν ὕψην, παθητικώτατα τὴν ἐκτέλεσιν, ποιητικώτατα τὴν ἰδέαν, πλήρη στιχοιουργικῆς εὐωδίας καὶ χάριτος, πλήρη ποιητικῆς ἀντιλήψεως, μὲ φυσικωτάτην ἐξέλιξιν, στίχους πλήρεις κάλλους, ἀποπνεόντας ἀόριστόν τινα περιπάθειαν, γλυκυθύμως θωπεύουσαν καὶ βαυκαλῶσαν. Μελαγχολικὸς τραγουδιστῆς, μέλπων φυσικώτατα τὰ ὄνειρά του καὶ παρέχων πλαστικὴν ἀκρίβειαν εἰς τοὺς στοχασμούς του, εἰς τοὺς πόνους τῆς καρδίας του . .

* * * *

Ἡ ἀνάμνησις Σου θὰ μένη γλυκεῖα εἰς ὅλους ὅσοι ἠτύχησαν νὰ σε γνωρίσωσι ζῶντα, ἢ τῶρα θὰ σε μελετήσωσιν εἰς τὰς σελίδας τῆς «Ποικιλίας Στοᾶς», ἣτις τὰς στολίζει μὲ ὠραῖα ἔργα σου, πάντοτε δὲ ἡ θλιθερὰ ὀδύνη τῆς ἀπωλείας σου, μὴ ἀποσβύνουσα ἀπὸ τὰς καρδίας ὄλων τ' ὀνομά σου, θὰ τὸ κοσμή μὲ τὰ ὠραιότερα ἄνθη, ἅτινα τοσοῦτον ἐπὶ τῆς γῆς ἠγάπησεν ἡ ποιητικωτάτη ψυχὴ σου. Οἱ κατωτέρω δημοσιευόμενοι στίχοι σου, οἱ πλήρεις δρόσου καὶ αἰσθηματικότητος, οἱ τοσοῦτον πικρῶς διαδηλοῦντες τὴν οὐμίχλην τῆς μελαγχολίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως, ἣτις τοσοῦτον ἐνωρὶς εἶχε σκιάσει τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο νεανικὸν πνεῦμα Σου,

Θά διεγείρωσι πάντοτε καὶ νέαν λατρείαν εἰς τὴν περιπαθεστάτην ἀνάμνησίν σου.
 Ἐὰν ἔνωρίς ἀπεσθέσθῃ εἰς τὰ χεῖλη σου τὸ μειδίαμα καὶ ἡ φλόξ εἰς τοὺς ὀφθαλ-
 μούς σου, ἐκεῖνη, ἣτις τοσοῦτον ἐπιχαρίτως ἐζωγράφιζε τὴν χάριν καὶ τὴν
 νοσημοσύνην σου ἐπὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ μετώπου σου, εὐτυχῶς ἀπομένουσιν ἀκόμη
 εἰς τὸν κόσμον ἄνθρωποι διὰ τὰ αἰσθάνωνται εἰς τὴν καρδίαν των τὸ βῆρος τοῦ
 λίθου, ὅστις σκεπάζει τὸν τάφον ὑπάρξεων, αἵτινες κατὰ λάθος ἐλθοῦσαι ἐδῶ εἰς
 τὴν γῆν, ἔσπευσαν ν' ἀνέλθωσιν ἐκεῖ. . . εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν ἀληθινὴν καὶ
 γνησίαν πατρίδα των. . .

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΡΙΑΝ ΜΟΥ

Α'.

Χθὲς νύκτα-νύκτ' ἀστροφεγγιὰ πρὸς τοὺς νεκροὺς μετέβην
 καὶ ὄχ' ἡμέραν φωτεινὴν, φοβούμενος τὴν χλευήν
 διότ' εἰς φίλα μνήματα φερόμενος φιλιτάτων
 χλευάζεσαι ἢ αἰσχύνεσαι ὡς ἔγκλημά τι πράττων
 ἐνῶ εἰς καταγῶγια ἐὰν φοιτᾷς καὶ τέγη,
 νομιζων φυσικώτατον αὐτὸ οὐδεὶς τὸ ψέγει.

Ἐγκλείων ἄσθεστον τὸ πῦρ βαθείας ἀλγηδόνος,
 ἐν μέσῳ τάφων καὶ σταυρῶν περιεπάτου μόνος.
 Ὅτε ἠσθάνθη τῶν ἐκεῖ πλησίον κηπαρίσων
 τὸ σκοτεινόχρου φύλλωμα ὡς ὑπ' ἀνέμου φρίσσον,
 κ' ἤκουσα στόνον· συριγμὸς δὲν ἦτο τοῦ ἀνέμου,
 ἀλλ' ἦτο στεναγμὸς ψυχῆς φανείσης ἔμπροσθέν μου.

Β'.

Παρθένος, μᾶλλον Χερουβεὶμ· ἄγγελος, ὄναρ μᾶλλον,
 ἐφάν'. Εἰς τὴν ἀριστερὰν λευκὸν σταυρὸν ἐκράτει
 ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἀγνοῦ, ὡς στέμμα περιβάλλον
 τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, χρυσῇ ἢ κόμη ἐκυμάτει.
 Ἡ κόρη τῶν ὄνειρων μου, ἡ λατρευτὴ μου φίλη
 ἦτο· μὲ βλέμμα μ' ἔβλεπε γλυκύ, πλὴν δὲν ὠμίλει.—
 «Μαρία» εἶπον «ὄνομα ἀρώματ' ἀποπνέον·
 Μαρί' ἀγαπημένη μου, δὲν μ' ἐνθυμεῖσαι πλέον» ;
 Δὲν ἐνθυμεῖσαι τὸν χορὸν τὸν δι' ἐμὲ καὶ πρῶτον
 καὶ τελευταῖον, ὅτε παῖς ἀκόμ' εἰς τὴν ἀγκάλην
 σ' ἐκράτου αἰσθανόμενος οὐχὶ πυρὰν ἐρώτων
 ἀλλ' ἄλλο θεῖον αἶσθημα, φλόγ' ἀγνοτέραν ἄλλην ;
 Προσβλέπουσα μ' ἐθώπευεν, ἀπλῶς δὲν μ' ἐθεώρει·
 καὶ «Σ' ἐνθυμοῦμαι πάντοτε» ἀπήντησεν ἡ κόρη.
 «Εὐγνωμοσύνη ἢ εἰς νεκρὰν ζῆ θάλπουσα καρδίαν,
 Σοῦ μόνου κατὰ μόνην μου ἡ θλίψις τὴν κηδεῖαν